

Quan Figueres era la ciutat de les arts

► Un llibre, fruit d'una beca de recerca, fa una revisió de la història plàstica de la ciutat amb obres inèdites entre 1892 i 1960

FIGUERES | G.T

Figueres va ser entre finals del segle XIX i mitjans de XX una ciutat de les arts. Així ho va manifestar la historiadora de l'art Mariona Seguranyes, autora del llibre *La mirada persistent. Història de la pintura a Figueres. 1892-1960*. El document, editat per l'Ajuntament de Figueres i fruit d'una beca de recerca, fa una revisió de la història plàstica de la ciutat amb nombroses dades inèdites, que evidencien l'esplendor de la capital empordanesa de l'època. L'obra reproduïx diverses obres desconegudes d'artistes com Sebastià Escapa, Marià Llanera, Ramon Reig, Marià Baig. També inclou un capítol dedicat a Salvador Dalí, on es ressegueixen els lligams geogràfics i personals del pintor amb la ciutat i es fan públiques unes cartes inèdites entre el geni i Josep Puig Pujades. El valuós document serà l'eix de l'exposició que es farà per Fires i Festes de la Santa Creu al Museu de l'Empordà. Allà s'hi podran veure entre 80 i 90 peces, bona part de les que estan reproduïdes al volum.

És fruit d'una recerca de més de sis anys i ha permès catalogar més d'un centenar de peces la majoria de les quals (un 85%) provenen de col·leccions particulars. Una part, a més, són inèdites. També s'hi reproduïxen una vintena d'obres de Dalí, totes relacionades amb Figueres i els seus amics empordanesos. Entre elles hi ha una fotografia inèdita del pintor amb motiu d'una excursió en una de les cingles de Cap de Creus amb la seva família i Puig Pujades. El llibre conté també un gran nombre de documentació reproduïda. Cartes,

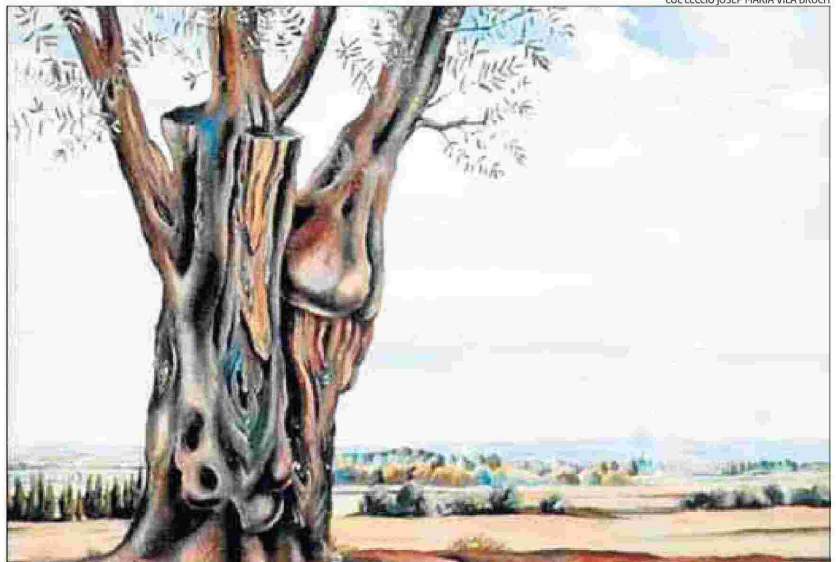
catàlegs d'exposicions i fotografies també inèdites o poc conegudes dels protagonistes de l'estudi són alguns dels documents que poden trobar-s'hi.

L'estudi arrenca amb la creació de l'Escola Menor de Belles Arts el 1892 que depenia de la Diputació de Girona i l'Ajuntament de Figueres. L'autora ha recuperat la història d'aquesta institució -el que ella anomena l'època daurada de la cultura a la ciutat- a través d'informes dipositats a l'arxiu històric de Girona.

Un punt d'inflexió

I és que Figueres va esdevenir, entre finals del segle XIX i principis del XX, un centre receptor d'artistes formats arreu d'Europa arran d'aquesta escola així com, posteriorment, per l'Escola Municipal de Dibuix en què es va transformar. L'arribada l'any 1905 de Juan Nuñez en aquest centre, va marcar un punt d'inflexió. Els joves formats sota el seu mestratge van ser els pares de l'escola empordanesa amb noms tan destacats com Dalí, Marià Baig o Ramon Reig. La data que el tanca és el 1960. Es tracta del moment en què es va produir, diu, la primera manifestació d'art contemporani empordanès amb tècniques i llenguatges nous i trenadors.

Enmig d'aquest ambient cultural es va formar Dalí. L'autora manté que el geni és fruit de la seva ciutat natal, l'eix d'il·lusions, idees i art que li permet configurar el seu propi món interior, artístic i intel·lectual. El document posa al descobert unes cartes inèdites entre el polític empordanès Josep Puig Pujades i el pintor que de-

COL·LECCIÓ JOSEP MARIA VILA BRUCH

«Olivera amb paisatge» datada de 1935 i obra de Ramon Reig és una de les peces documentades.

mostren els lligams que aquest manté amb la ciutat malgrat el trencament amb la seva família l'any 1929.

Un cultiu d'artistes

L'obra també repassa els primers artistes de principis del segle XX que treballen temes relacionats amb la iconografia empordanesa com Eusebi de Puig, Josep Berga o Josep Bonaterra. L'Escola d'Arts i Oficis també compta amb un capítol en aquest volum, on es es va crear un nucli d'artistes «embriagats pel paisatge empordanès». El seu taller de gravat va ser el punt de trobada de molts pintors.

El document també destaca el paper dels mecenes de la comarca com ara Josep Rubadonadeu, que des de París va encapçalat nombroses donacions d'obres d'art amb destí al museu de l'aula de dibuix del Col·legi d'humanitats, posteriorment Escola menor de les Belles arts i Escola Municipal de Dibuix.

Seguranyes va destacar que el llibre ha suposat molts anys d'estudi i que neix de la seva inquietud per la cultura empordanesa. El regidor de Cultura, Josep M. Godoy, va destacar la voluntat de mantenir les beques de recerca de la ciutat, que han estat l'artífex

d'aquesta publicació. «És interessant descobrir que abans de la guerra, a Figueres hi havia una escola d'art. Això crea l'anhel d'aconseguir que en un futur poguem tornar-ho a tenir», va manifestar.

Una important exposició

El llibre va acompanyat d'una gran exposició que s'inaugurarà per Fires al Museu de l'Empordà. Allà s'hi podran veure entre 80 i 90 obres, bona part de les peces reproduïdes a l'interior del volum, tot i que encara no s'han concretat. El document es presentarà oficialment dijous vinent a les vuit del vespre al Museu Dalí.